

Mededelingen van het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

DE ELFDE ZITTING VAN DE EUROPESE BOSBOUWCOMMISSIE

door

A. STOFFELS

Deelnemers.

Voor de uitvoering van haar taken op het terrein van de bosbouw kent de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (F.A.O.) een vijftal regionale bosbouwcommissies, namelijk voor Europa, voor Azië, voor Latijns Amerika, voor Afrika en voor het Nabije Oosten. Het huishoudelijk reglement van de Europese Bosbouwcommissie schrijft voor, dat de zittingen in beginsel éénmaal in de twee jaren zullen plaats vinden. Aangezien de tiende zitting in 1959 werd gehouden, betekende dit, dat de elfde zitting in de loop van het jaar 1961 zou plaats hebben. De afgevaardigden van de verschillende landen verzamelden zich van 22 t/m 26 mei aan de conferentietafel in Rome, terwijl de eindzitting op 30 mei te Catanzaro was bepaald.

Aan deze elfde zitting namen 21 landen deel: België, Cyprus, Denemarken, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Israël, Italië, Joegoslavië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Spanje, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, West-Duitsland, Zweden en Zwitserland. Het aantal was twee groter dan bij de vorige zitting door de aanwezigheid van afgevaardigden van Cyprus en Turkije. Voorts waren waarnemers aanwezig van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (E.C.E.), de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.), de Europese Landbouwconfederatie (C.E.A.), het Internationale Arbeidsbureau (B.I.T. of I.L.O.) en het Internationale Verbond van Bosbouwproefstations (I.U.F.R.O.).

In totaal waren 54 afgevaardigden van de deelnemende landen en 5 waarnemers van andere internationale organisaties te Rome bijeen. Het aantal afgevaardigden per land wisselde sterk. Eén land was vertegenwoordigd door 20 afgevaardigden, twee andere landen hadden elk 4 afgevaardigden. Eén land liet zich vertegenwoordigen door 3 personen, terwijl zes landen 2 vertegenwoordigers zonden. Tenslotte waren elf landen door slechts één gedelegeerde op de vergaderingen van de commissie aanwezig.

Het aantal afgevaardigden hield geen verband met de oppervlakte bos van het betreffende land noch met de belangrijkheid van het bos in het land zelf, immers tot de landen met slechts één afgevaardigde behoorden Finland, Noorwegen, Polen, West-Duitsland en Zweden, terwijl ook

Nederland zijn delegatie beperkte tot één afgevaardigde, de schrijver van dit verslag.

Opening van de zitting.

Doordat de directeur-generaal van de F.A.O., de heer B. R. Sen, niet in Rome was, voerde de plaatsvervangend directeur-generaal, dr Norman C. Wright, het woord bij de opening van de zitting. Hij zei, dat de directeur-generaal bezoeken aan Turkije en Griekenland moest brengen voor het ontwikkelingsplan van de landen rond de Middellandse Zee, waarbij juist de bosbouw zo'n belangrijke rol speelt. Verder herinnerde hij er aan, dat de Europese Landbouwcommissie van de F.A.O. haar zitting juist beëindigd had en dat de samenwerking in Europa van de Landbouw- en de Bosbouwcommissie in de toekomst tot belangrijke resultaten zal kunnen leiden. Voorts zal naast de reeds bestaande regionale bosbouwcommissies spoedig de eerste zitting van de Noord-Amerikaanse Bosbouwcommissie plaats vinden, terwijl de Afrikaanse Bosbouwcommissie het vorige jaar voor de eerste maal in Nigeria bijeenkwam. Men mag niet vergeten, zo besloot de heer Wright, dat de Europese Bosbouwcommissie is voorgegaan en nu reeds haar elfde zitting houdt.

De voorzitter van de Europese Bosbouwcommissie, de Zwitser J. Jungo, heette de afgevaardigden van de verschillende landen welkom, in het bijzonder de afgevaardigde van Cyprus, welk land thans als autonome natie aan de besprekingen deelneemt. Ook hij juichte de toenemende samenwerking tussen de landbouw en de bosbouw in Europa zeer toe en hij ondersteunde de wens van de Europese Landbouwcommissie om eens per jaar een vergadering bijeen te roepen van de dagelijkse leiding van de Europese Landbouw- en de Europese Bosbouwcommissie.

De plaatsvervangend directeur van de afdeling Bosbouw en Bosproducten van de F.A.O., Sir Henry Beresford-Peirse, wees in het bijzonder op het belang van de technische hulp, die steeds zal dienen toe te nemen. De Europese landen zullen hierin een belangrijk aandeel moeten hebben door deskundigen ter beschikking te stellen. Hij roemde het door West-Duitsland en Nederland ingestelde systeem om jonge ingenieurs op kosten van de genoemde landen te willen uitzenden als hulp van de deskundigen. Dit zou ook door andere landen in overweging genomen kunnen worden.

Dagelijkse leiding van de commissie.

In verband met het toenemende belang van de bosbouw in de Europese economie, zijn ook de werkzaamheden van de Europese Bosbouwcommissie toegenomen. Dit houdt in, dat het niet meer mogelijk is zonder een dagelijkse leiding te werken. De instelling van een bestuur bestaande uit een voorzitter en drie vice-voorzitters zal het mogelijk maken tussen de zittingen vele zaken, die geen uitstel kunnen dulden, af te wikkelen.

Aan het eind van de vergadering werd voor de komende twee jaren dit bestuur gekozen. Het zal bestaan uit de heer W. N. Plym Forshell (Zweden) als voorzitter en de heren A. Stoffels (Nederland), N. Metaxas (Griekenland) en O. Eckmüllner (Oostenrijk) als vice-voorzitters.

Ontwikkeling van de bosbouw in Europa.

De deelnemende landen dienen elke twee jaar een verslag in over de

ontwikkeling van de bosbouw in hun landen. Door de opzet van deze verslagen zoveel mogelijk gelijk te houden kan men een indruk verkrijgen van de ontwikkeling in Europa.

Zonder een nauwkeurige analyse te geven kan worden gezegd, dat alle Europese landen te doen hebben gehad met een verlaging van de houtprijzen aan het eind van het jaar 1958, die zich voortzette in het begin van 1959. Aan het einde van 1959 trad echter weer een verbetering van de prijzen van de meeste houtsortimenten in.

Veel aandacht werd besteed aan het hout van kleine afmetingen. In enige landen schijnt de vermindering van de vraag naar brandhout op te zullen houden. De nieuwe installaties voor het gebruik van hout voor centrale verwarming in de Scandinavische landen en in Zwitserland zouden wel eens een ommekeer kunnen gaan betekenen.

Wat de arbeidskrachten betreft, ondervindt men in vele landen moeilijkheden om geschikte jonge mensen bereid te vinden hun werkterrein in de bosbouw te zoeken. Hoewel de lonen en de arbeidsvoorwaarden veelal belangrijk verbeterd zijn, bestaat er toch een zekere wens van de jonge mensen naar werk in de industrie en het wonen in de steden.

De warme en droge zomer van 1959 en ook het droge voorjaar van 1960 hebben in de meeste landen veel schade aangebracht, niet slechts door de droogte zelf, maar ook door het optreden van plagen. Merkwaardig is, dat van alle landen van Europa het slechts Nederland was, dat het konijn nog als de belangrijkste vijand van het bos beschouwt. De myxomatose heeft in andere landen de konijnenstand tot een minimum teruggebracht. De overgebleven konijnen bleken wel immuun te zijn voor de ziekte, doch er is komen vast te staan, dat het nageslacht van deze konijnen weer vatbaar is. Vrijwel alle rapporten duiden op een toeneming van schade door herten en reeën.

Bosbrandstatistiek.

Het is gevaarlijk uit de bosbrandstatistiek, die voor Europa werd samengesteld conclusies te trekken. Wanneer we de aantallen branden beschouwen, dan is er van een toeneming in de loop der jaren sprake. Doch door een nauwkeuriger melding van opgetreden branden kunnen in latere jaren kleine branden zijn medegerekend, die vroeger in de statistiek niet voorkwamen. Het meest waardevolle getal is mogelijk de verbrande oppervlakte uitgedrukt in procenten van de totale bosoppervlakte. En als we dit cijfer bezien, dan is er ook van een duidelijke toeneming sprake, hoewel het jaar 1959 geen slechter resultaat dan 1958 gaf.

Om een enkel cijfer te noemen: in Europa kwamen in 1959 niet minder dan 24.076 bosbranden voor en een oppervlakte van 104.970 ha ging in vlammen op. Het verbrande bos uitgedrukt in procenten van de totale bosoppervlakte bedroeg 0,74.

Uit het feit, dat de gemiddelde verbrande oppervlakte per brand in de jaren 1954 t/m 1959 afnam, zou men geneigd zijn een verbetering in de bestrijding van de branden te willen afleiden. Zoals hierboven reeds is opgemerkt, kan hierbij ook een nauwkeuriger registratie van de kleinere branden, een rol spelen, waardoor de gemiddelde verbrande oppervlakte naar beneden wordt getrokken. Hoewel hiervoor geen bewijs te leveren is, ben ik geneigd uit de omstandigheid, dat voor 1960 de gemiddelde verbrande oppervlakte per brand in Nederland het kleinst was van alle

Europese landen zowel op te maken, dat onze brandbestrijding goed is, alsook dat onze brandstatistiek, waarbij kleine brandjes niet vergeten worden, in orde is.

Ook de oorzaken van de branden, voor zover deze bekend zijn, zijn in een statistiek verwerkt. Wat geheel Europa aangaat, kan men over de jaren 1952 t/m 1960 hierin geen grote verschuivingen waarnemen. De bliksem heeft in sommige landen als Finland, Zweden, Frankrijk, Spanje en Portugal een belangrijk aandeel. Hoewel men voorts een vermindering van het aantal branden door stoomlokomotieven zou mogen verwachten door de toenemende electricatie van het spoorwegnet, blijkt dit uit de statistiek niet. Vermoedelijk wordt de mogelijkheid van het uitbreken van branden door vonken uit lokomotieven toch weer vergroot door de toename van het spoorwegverkeer ook op de niet-geëlectriceerde lijnen.

Bosbouwfilms.

In de jaren 1959 en 1960 zijn niet minder dan 52 nieuwe bosbouwfilms in de Europese landen vervaardigd ten dienste van het onderricht en de propaganda. Een uitvoerige lijst van de meeste van deze films met de nodige gegevens voor de verkrijging daarvan werd door het secretariaat van de Europese Bosbouwcommissie samengesteld.

Nationale Bosbouwfondsen.

Veel tijd besteedde de commissie aan de betekenis van de nationale bosbouwfondsen, de wijze waarop deze hun gelden moeten verkrijgen en de uitgaven, die zij zouden moeten doen. In Europa kent men reeds een drietal van deze fondsen. Spanje heeft zijn „Patrimonio forestal del Estado” sinds 1939 en door deze instelling is in 20 jaren de bebossing of herbebossing van 1.300.000 ha mogelijk geworden. Het fonds verkrijgt zijn gelden uit de schatkist (thans ongeveer 30 miljoen gulden jaarlijks), alsmede uit de opbrengsten van de staatsbossen. In Groot-Brittannië is het de „Forestry Commission”, die voor de ondersteuning van de investeringen voor de uitbreiding van het bosbezit en het herstel van onrendabel bosbezit zorg draagt. De inkomsten worden verkregen uit de opbrengsten van de verkoop van producten en de verhuur van gronden, die niet zuiver tot de staatsbosbedrijven gerekend kunnen worden en uit een bijdrage van de rijksbegroting. Het Franse „Fonds forestier national” gaat van het beginsel uit, dat het bosbedrijf zelf de lasten moet dragen en heft een soort omzetbelasting op de producten van de bosbouw.

Het was duidelijk, dat de discussie over de nationale bosbouwfondsen niet zou uitmonden in een eenstemmige beoordeling noch van het nut van deze instellingen, noch omtrent de wijze, waarop zij moeten werken. Ook de vraag, hoe deze fondsen hun gelden moeten verkrijgen, hetzij door een omzethelling, hetzij door een bijdrage uit de schatkist, kwam niet tot een oplossing. Het punt zal ongetwijfeld op een volgende zitting wederom op de agenda staan.

Bestrijding van plantenziekten.

Op de vorige zitting van de Europese Bosbouwcommissie was de wens uitgesproken, dat het secretariaat een studie zou maken van de harmonisering van de phytosanitaire bepalingen in de verschillende landen. De

meningen liepen duidelijk uiteen. Het merendeel der landen voelde wel voor een harmonisering van de bepalingen betreffende de phytosanitaire bescherming, maar andere landen zijn van mening, dat de omstandigheden van land tot land zo verschillend zijn, dat een harmonisering op dit ogenblik niet mogelijk is. Ook de inschakeling van een viertal specialisten bracht geen oplossing, omdat ook deze van mening verschilden.

Subcommissies en werkgroepen.

Een belangrijke taak van de Europese Bosbouwcommissie is steeds een beoordeling van de taken en het werk van de subcommissies en werkgroepen. De commissie besloot de werkgroep voor de bebossing en de herbebossing en ook de werkgroep voor de bebossingstechniek van de subcommissie voor de coördinatie van de bosbouwkundige vraagstukken in het gebied van de Middellandse Zee op te heffen en daarvoor in de plaats te stellen een gemengde werkgroep, die de naam zal dragen van „Groupe de travail mixte des techniques d'expansion et de reconstitution forestières”. Het is een gemengde werkgroep, omdat hij ondergeschikt zal zijn aan de Bosbouwcommissies van Europa, het Nabije Oosten en Afrika.

Excursie.

De zitting werd onderbroken voor een excursie naar Calabrië van enkele dagen, waardoor het secretariaat en de rapporteurs de gelegenheid kregen een eindrapport samen te stellen, dat in de eindzitting in het provinciehuis van Catanzaro werd besproken en na een aantal wijzigingen van ondergeschikte aard werd goedgekeurd.
